

5. Alkutuotanto Toimialaseuranta helmikuu 2023

Tutkimusyksikkö

5. Alkutuotanto

Sisällysluettelo

5.1. Maatalousalat

5.2. Metsätalous ja puunkorjuu

5.3. Metallimalmien louhinta

Alkutuotanto pitää sisällään maa- ja metsätaloutta, kaivosteollisuutta ja muuta maan tai raaka-aineiden kanssa tehtäviä töitä ja aloja.

Toimialat (TOL 2008):

TOL 1 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut

TOL 2 Metsätalous ja puunkorjuu

TOL 7 Metallimalmien louhinta

TOL 8 Muu kaivostoiminta ja louhinta

Seuraavat toimialat huomioidaan Toimialakatsauksessa 2023:

TOL 0892 Turpeen nosto

TOL 81 Kiinteistön- ja maisemanhoito

Sopimusalat: Puutarha-ala, Viher- ja ympäristörakentamisala, Maaseutuelinkeinot, Turkistuotantoala, Metsäkoneala, Metsäala, Taimitarha-ala, Malmikaivokset, Bioteollisuus, Turvetuotantoala

5.1. Maatalousalat (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +26 % (Q4/2021 → Q4/2022)
- Tammikuussa ja erityisesti helmikuussa sähkö on ollut ennakoitua halvempaa. Tästä syystä syksyllä ennakoitua useampi kasvihuone on toiminnassa. Kasvihuoneilta on kuitenkin lomautettu yhä suuri määrä työntekijöitä.
- Energiakriisi ei ole myöskään johtanut sähkökatkoksiin maataloilla.
- Vihannesten hinnat ovat kuitenkin kohonneet. Joulukuussa tomaattien tuottajahinta oli 39 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Syksyllä pidettiin vielä mahdollisina 15 euron kilohintoja, mutta näin pahaksi tilanne ei ole mennyt. Kotimaista tomaattia myydään yli 5 euron kilohintaan. Myös kurkun hinta on liikkuu samoissa lukemissa.
- Keski-Euroopassa maakaasun saatavuus on parantunut erittäin hankalan kesän ja syksyn jälkeen. Tämä helpottaa lannoitteiden saatavuutta tulevana kasvukautena. Lannoitteiden valmistus on ollut yksi eniten Ukrainan sodasta kärsinyt teollisuuden ala.

5.2. Metsätalous ja puunkorjuu (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: ei saatavana
- Metsäteollisuuden suhdannetilanne on heikentynyt nopeasti. Sahojen tuotanto kääntyi laskuun jo aiemmin ja tammikuussa myös kartonkitehtailla aloitettiin muutosneuvotteluita.
- Metsäteollisuuden ongelmat heijastuvat puun kysyntään. Kuitenkin puun tuonnin loppuminen Venäjältä oli niin suuri muutos, että puun kysyntää voi yhä luonnehtia hyväksi.
- Myös Ruotsista puuta saattaa olla tänä vuonna vähemmän tarjolla, sillä Ruotsin metsähallitus vähentää hakkuita Pohjois-Ruotsissa. Syynä vähennykseen ovat kiistat poronhoitajien kanssa.
- Metsien hiilinielut ovat LUKE:n laskelmien mukaan supistuneet. Tämä asettaa painetta hakkuiden rajoittamiseen tulevana vuosina, mikä vähentäisi metsätalouden tuotantomäärää ja työllisyyttä.
- Hiilinielukeskustelulla saattaa olla metsätalouden kannalta myös myönteisiä puolia: paine hiilinielujen kasvattamiseen voi vähentää metsän hoitorästejä ja ylijäreitä harvennuksia.
- Leuto talvi on vaikeuttanut metsänkorjuuta. Toisaalta taimikon istutukset päästään aloittamaan oletettua aikaisemmin.

5.3. Metallimalmien louhinta (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: -40 % (Q4/2021 → Q4/2022)
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +15 % (Q4/2021 → Q4/2022)
- Toimialan tuotanto ja palkkasumma romahtivat Tilastokeskuksen mukaan loppuvuonna 2022.
- Lokakuuhun sattui huoltokatkoksia useille kaivoksille. Lisäksi Outokummun Kemin kaivoksen toimintaa rajoitettiin, sillä ferrokromin tuotantoa vähennettiin Tornion tehtailla kalliin sähkön takia.
- 16.2. Suomen Malmijalostus ilmoitti Soklin kaivosta koskevista uusista tutkimustuloksista. Alueelta on löytynyt suuria määriä harvinaisia maametalleja. Yritys arvioi kannattavan kaivostoiminnan olevan mahdollista, mutta selvitystyö jatkuu luultavimmin vielä useamman vuoden ajan. Monet ympäristökysymykset ovat vielä ratkaisematta.
- Monet metalleja käyttävät yritykset haluavat eroon venäläisten metallien käytöstä. Tämän seurauksena esimerkiksi Taivalkoskella sijaitsevan Mustavaaran kaivoksen uudelleen avaaminen on aiempaa todennäköisempää. Kaivoksessa tuotettaisiin rautaa ja vanadiinia. Vanadiinia käytetään seosaineena erikoiskovissa teräslaaduissa.

**Teollisuus
liitto**